І чужому научайтесь, й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXI. Ч. 95. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 21-го ТРАВНЯ 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK TUESDAY, MAY 21, 1974 No. 95. VOL. LXXXI.

У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ ПОЧАЛАСЯ 28 ЗВИЧАЙНА КОНВЕНЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Відбулася нарада в справі маніфестації у Вашингтоні

Філядельфія. — З ініціятиви Ділового комітету підготовки всенаціональної маніфестації в обороні прав українського народу і відзначення 10-річчя з дня відкриття в столиці ЗСА пам'ятника Тарасу Шевченкові тут відбулася в суботу 18 травня ширша нарада голов і представників відділів УККА східніх стейтів та представників центральних громадських організацій. Наради відкрив екзекутивний віцепрезидент УККА Йосип Лисогір, який у своєму слові підкреслив важливість запляновaної маніфестації та демонстрації у Вашингтоні. Після цього дальше ведення нарад перебрав голова Ділового комітету інж. Микола Семанишин. Вичерпні інформації про переведену підготовчу роботу подав екзекутивний директор УККА мґр Іван Базарко. Про пропаґандивний та зовнішньо-політичний аспект запляновaної імпрези розповів д-р В. Душник. В ході дискусії уточнено програму маніфестації, розподілено окремі функції та намічено конкретні заходи в ході підготовки імпрези. Як вже було інформовано, маніфестація у Вашингтоні має бути черговим масовим виступом української громади в ЗСА в обороні прав українського народу, а в першій мірі формою всенародного протесту проти переслідувань, арештувань і засудів на довголітнє ув'язнення в концтаборах СССР українських громадських і культурно - наукових діячів. З цих міркувань, Екзекутива УККА та Діловий комітет докладають всіх зусиль, щоб в заплянованy маніфестаційно - протестаційну акцію включилися всі українські громади на терені ЗСА, чи то порядком прямої участи в маніфестації у Вашингтоні, чи порядком участи у маніфестаційних заходах на місцях. Українські Церкви погодилися активно підтримати ініціятиву УККА. Найвищі церковні достойники візьмуть участь у маніфестації у Вашингтоні, а крім того наступний день, неділя 23 червня буде проголошений „Днем українського в'язня", з Богослуженнями і молитвами у церквах.

Діловий комітет у співпраці з Екзекутивою УККА підготовляє відповідні інформаційні матеріяли, а для докладнішого поінформування українського громадянства вже видруковані масово летючки, відозви та афіші. У розпродажу будуть мистецько виготовлені жетони в ціні по одному долярові. Жетони будуть поширені на терені всіх українських громад і зібрані в цей спосіб гроші будуть передані на Фонд оборони прав людини в Україні. Одночасно, українські професіоналісти в ЗСА звернулися з відповідною декляpацією до всього населення в ЗСА, закликаючи його виступити в обороні основних прав людини в СССР, а в першій мірі з вимогою про звільнення ув'язнених українських політичних вязнів. Під петиціями будуть збирані підписи, а відтак ці підписані петиції будуть передані відповідним міжнародним інституціям. Враховуючи цей факт, що до дня відбуття самої маніфестації не осталося багато часу, Екзекутива УККА та Діловий комітет апелюють до всього українського громадянства в ЗСА якнайактивніше включитися в підготовчу акцію, а також так плянувати свій час, щоб взяти участь у маніфестації у Вашингтоні.

Московська поліція не допускає людей до американського консуляту

Москва. — Американська амбасада у Москві заклала офіційний протест проти постійного перехоплювання людей, які хочуть прийти до американського консуляту, арештування їх і відвоження на поліцію, де їх переслухують. Останній такий випадок трапився в минулу п'ятницю, коли 47-річний Дін С. Гоксі йшов до американського консуляту: коли советські агенти заступили йому дорогу, підхопили за рамена і хотіли відвести геть, він почав кричати „Я американець". Тоді службовики консуляту вибігли й переконали поліціянтів, щоби вони звільнили даного чоловіка та дозволили йому з'ясувати в консуляті свою справу. Виявилося, що Гоксі, народжений в Каліфорнії, був змалку комуністом, як його батько, поїхав до Москви у 1957 р. на фестиваль молоді і тоді там звернув свій американський паспорт та залишився в СССР, але не зрікся свого американського громадянства. Тепер він покликався на те своє американське громадянство, заявив, що він розчарувався в комунізмі та що хоче вертатися до ЗСА. Коли американські власті перевірять, що він формально дійсно все ще американський громадянин, то йому не ставитимуть перешкод до повороту до ЗСА, але — він мусить все одно отримати спершу советський закордонний паспорт.

В Ірвінґтоні відзначено 30-річчя „Нашого Життя"

Ірвінґтон, Н. Дж. (Л.К.)— Минулої неділі, 19-го травня ц. р. о год. 4.30 по полудні, тут, в Українському Народному Домі, відбулася заходом Окружної Ради і Відділів СУА, святочна зустріч для відзначення 40-річчя появи офіційного органу цієї організації, журналу „Нашого Життя". Імпреза проходила під назвою „Жива Газета". У першій частині програми цієї зустрічі, подаючи джерельні й цікаві інформації в історії української жіночої преси в минулому і сучасному, доповідали члени Редакційної Колеґії „Нашого Життя": Любов Абрам'юк-Волинець про українську жіночу пресу в минулому, Світляна Луцька про українську жіночу пресу в підсовєтській дійсності в Україні в минулому і сучасному, Марта Тарнавська про американську жіночу пресу за Христина Навроцька про тимчасові висліди опитування читачів відносно тематики у „Нашому Житті". Численних приявних вітала голова Окружної Ради СУА Надія Вігун. Зустрічею проводила редакторка „Нашого Життя" Уляна Любович, підібравши за мотто слова Олександра Довженка: „Сьогодні — це перехід від учора до завтра". У другій частині зустрічі виступали пластунки зі співочого гуртка „Кобза", з Пассейку під диригу. А. Фарміґи, проспівавши низку народних пісень. Улаштуванням імпрези займалася заступниця голови Окружної Ради Марія Ґерус. Під час зустрічі можна було оглянути надзвичай цікаву й багату виставку „Нашого Життя" та інших жіночих публікацій, ілюстрацій з праці їхніх редакцій, редакційної кореспонденції та інших архівних матеріялів.

У КОНВЕНЦІЇ БЕРЕ УЧАСТЬ 424 ДЕЛЕҐАТІВ

Філядельфія. — Минулого понеділка 20-го травня о год. 9 ранку, як це число „Свободи" йшло на друкарську машину, у цьому місті „братньої любови", в готелі Маріот, почалася 28-ма Звичайна Конвенція Українського Народного Союзу, найстаршої і найбільшої української установи у вільному світі, яка нараховує близько 90 000 членів і має 40 мільйонів майна. Конвенція відбувається саме в році, в якому Українському Народному Союзові сповняється 80 років існування. У програмі нарад першого дня Конвенції, крім її формального відкриття головним предсідником Йосипом Лисогором, були звідомлення Верифікаційної комісії, вибір конвенційної президії в складі голови, двох заступників та двох секретарів, Виборчої комісії в складі 11 членів, Комісії просьб в складі 5 осіб, та покликання Пресової комісії. Передбачалося, що формальності відкриття та вибір комісій виповнять більшу частину першого дня нарад. Після того на порядок нарад прийдуть звіти членів Головного Екзекутивного Комітету, Головної Контрольної Комісії, головних радних та редактора. Усі, передбачені статутом звіти, були наперед надруковані у формі книжки і їх одержали делеґати при реєстрації, щоб мати час з ними докладно познайомитися.

Про хід дальших нарад „Свобода" інформуватиме кожного дня. Звідомлення з нарад в Україну передає щоденно також „Голос Америки".

Починається з Богом!

Офіційне відкриття Конвенції в понеділок 20 травня попередили архиєрейські святі Літургії в намірені українського народу, членів Українського Народного Союзу та Конвенції, що їх відправлено в Українському Катедральному Храмі Непорочного Зачаття та Українському Православному Катедральному Храмі св. Володимира. Богослуження в католицькому обряді відправив о год. 10 перед полуднем Високопреосвященніший митрополит УКЦеркви в ЗСА Амврозій Сенишин у сослуженні пароха катедрального храму о. шамбеляна Михайла Федоровича та о. проф. Василя Макуха з Вашингтону. Діяконував о. Тома Саюк. Співав катедральний хор під управою Йосипа Лупаня. Проповідь виголосив о. проф. В. Макух, бажаючи Божого благословення для членів Українського Народного Союзу та успіхів у нарадах Конвенції. Після св. Літургії відправлено панахиду за померлих членів Союзу. Св. Літургію закінчено многолітствіями для Первоієрарха Української Католицької Церкви Блаженнішого Верховного Архиєпископа Йосифа Сліпого, інших владик, українського народу та Проводу і членів Українського Народного Союзу. Святу Літургію в православному обряді відправив архиєпископ Української Православної Церкви в ЗСА Високопреосвященніший Владика Марко у сослуженні пароха катедри о. митр. протоієрея Степана Біляка та духовенства.

ПОНАД 200 ЮНИХ ТАНЦЮРИСТІВ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У ЮВІЛЕЙНОМУ ФЕСТИВАЛІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Філядельфія. — Першою імпрезою, що відбулася у зв'язку з Звичайною 28-ою Конвенцією Українського Народного Союзу у цьому ж „місті братньої любови" був великий ювілейний фестиваль, що відбувся в неділю о год. 2 по полудні в залі Маріот готелю, де відбувається сама Конвенція. У фестивалі взяло участь шість танцювальних ансамблів з ЗСА і Канади, разом понад 200 юних танцюристів. Велика заля, яка поміщує біля 2000 осіб, була вщерть заповнена. Фестиваль відкрив від імени Головного Уряду УНСоюзу та Конвенційного Комітету д-р Володимир Галан, вітаючи всіх учасників та гостей. Д-р В. Галан згадав, що в тому часі, коли в Україні під ворожою окупацією українська культура і українська національна духовість не мають змоги розвиватися і виявлятися, так тут у вільних країнах вони процвітають, доказом чого може послужити цей фестиваль. Як вияв духової єдности з братами в поневоленій Україні, приявні повстанням з місць і хвилиною мовчанки вшанували тих, що виступають в обороні прав свого народу і за це караються в тюрмах, концтаборах і домах для божевільних. Після відкриття усі танцюристи під звуки українських маршів вийшли перед сцену, а частина з них на сцені виконала привітальний танок.

У програмі взяли участь такі ансамблі: Українські танцюристи з Асторії під керівництвом Ілейн Оприско,

(Закінчення на стор. 3-ій)



Сцена з виступу танцювального ансамблю П. Марунчака

Відбулося заключне засідання Головного Уряду УНС

Філядельфія. — В неділю 19-го травня о год. 8:30 вечора після ювілейного фестивалю відбулися заключні наради теперішнього Головного Уряду Українського Народного Союзу. Наради відкрив і ними проводив головний предсідник Йосип Лисогір, ствердивши, що це засідання не має жадної конкретної програми і є відкрите для запитів і пропозицій всіх головних урядовців, мандат яких кінчиться на цій Конвенції.

В запитах і пропозиціях було заторкнено ряд справ щодо самої Конвенції, її приміщень, конвенційних імпрез, звітів тощо.

Кіссінджер завершує договір про перемир'я між Ізраїлем і Сирією

Єрусалим. — Державний секретар Генрі Кіссінджер, який плянував був вернутися до Америки під кінець минулого тижня, залишився на Близькому Сході, осягнувши в минулий четвер засадничу згоду Ізраїлю і Сирії на свою останню посередницьку пропозицію. Це було переламом у його затяжній посередницькій місії, яка тривала вже 21 день. Пішлося — і далі ще йдеться у тих переговорах про визначення демаркаційної лінії між Ізраїлем і Сирією, — ролі Об'єднаних Націй, військо яких має обсадити деякі критичні стратегічні й обсерваційні пункти на демаркаційній лінії, — родів зброї, що її мають залишити собі обидві воюючі сторони і т.п. подробиці. Ізраїльський уряд заявив, що він не підпише ніякої умови з Сирією, поки вона не погодиться на негайний обмін воєнними полоненими. Припускають, що Генрі Кіссінджер повернеться до Вашингтону під кінець цього тижня, вступивши „подорозі" до Бонну на розмову з новим канцлером Західньої Німеччини Гельмутом Шмідтом. Кіссінджер, мабуть, залишить у Дамаску і Єрусалимі деяких своїх найближчих співробітників для устійнення з тамошніми властями різних технічних подробиць порозуміння.

Новий німецький канцлер заявляє вірність Німеччини союзові з ЗСА

Бонн. — Новий західньо-німецький канцлер Гельмут Шмідт заявив у півторигодинній промові у парляменті, що участь Західньої Німеччини (Німецької Федеративної Республіки) в Атлантійському Союзі (НАТО) та, зокрема, її приязнь з З'єднаними Стейтами, є наріжним каменем і стрижнем німецької закордонної політики. Проте водночас Шмідт запевнив Москву і її сателітські держави, що Західня Німеччина продовжуватиме політику його попередника, кол. канцлера Віллі Брандта, націлену на „відпруження" відносин з комуністичними країнами. Гельмут Шмідт прийшов до влади після Віллі Брандта, який зрікся два тижні тому у зв'язку з виявленням шпигунського скандалу: його найближчий співробітник, арештований поліцією, признався, що був високим східньо-німецьким старшиною і від років переводив шпигунську роботу в Західній Німеччині. Гельмут Шмідт був раніше військовим міністром, згодом міністром фінансів. Новим міністром закордонних справ Західньої Німеччини став Ганс Дітріх Геншер. Шмідт є соціял-демократом, як був ним Віллі Бандт. Колишній міністер закордонних справ, член зблокованої з Соціял-демократичною партією Вільнодемократичної партії, Вальтер Шеель, став новим західньо-німецьким президентом, на місце соціяліста Гайдемана, який зрікся.

В Індії перевели перший ядровий вибух

Ню Делі. — Офіційно повідомлено, що в минулу суботу переведено у глибині коло 100 метрів (330 стіп) під поверхнею землі штучний ядровий вибух величиною „меншою за бомбу, яку американці скинули були на Гірошіму". Індійський прем'єр Індіра Ганді, висловивши признання і подяку ученим за той успіх, старалася очевидячки поменшити значення тієї події, підкресливши, що Індія була і є проти ядрової зброї, та що той ядровий індійський експеримент має тільки „мирові цілі". Вона підкреслила теж, що ввесь той експеримент переведено виключно засобами та людьми самої Індії і що той експеримент „легальний, дозволений міжнародними договорами". Індія підписала вправді міжнародну конвенцію, яка забороняє переводити ядрові експерименти на суші, в повітрі й під водою, але дозволяє робити це під землею. Індія відмовилася теж підписати конвенцію про обмеження числа ядрових держав. В усякому разі — Індія стала вже шостою країною, яка має ядрову енергію і — напевне — продукувате ядрову зброю. Іншими державами є: ЗСА, СССР, Британія, Франція і Комуністичний Китай.

ЗСА відкликують з Тайвані свої літаки

Тайпей. — ЗСА відкличуть цього літа або осінню дві ескадрилі своїх військових джетових літаків типу „Фантом 4". Америка переслала були Вільному Китаєві на Тайвані ті літаки в заміну за 48 машин, що їх Вільний Китай післав був в допомогу проти комуністів Південному В'єтнамові: тепер Південний В'єтнам готов повернути Вільному Китаєві 20 машин з-посеред 48, що їх він дістав був. Але по суті ЗСА хочуть відкликати з Тайвані всі свої військові літаки, щоби таким чином доказати Комуністичному Китаєві свою добру волю — згідно з договором, що його підписали під час відвідин президента Ніксона в лютого 1972, коли — то Ніксон їздив до Пекіну. Тепер ЗСА мають на Тайвані 5.000 військовиків, — половину того, що було за В'єтнамської війни. З відкликанням двох летунських ескадриль залишиться на Тайвані лише 3.000 американських військовиків. Відкликання американської збройної сили з Вільного Китаю — пишуть газети — є наслідком політики Генрі Кіссінджера, який прагне покращання взаємин Америки і Комуністичного Китаю.

У ФРАНЦІЇ ОБРАНО НОВОГО ПРЕЗИДЕНТА

Париж. — Валері Жіскард Д'Естень, 48-річний колишній міністер військових справ, опісля міністер фінансів, переміг минулої неділі 19 травня у тісніших виборах свого противника, соціял - демократа Франсуа Міттерана, невеликою більшістю голосів і був обраний на третього з черги президента П'ятої Французької Республіки. Жіскар Д'Естень отримав круґло 15 мільйонів голосів, або 50.7% всіх голосів, а Міттеран круґло 13 мільйонів, себто 49.3%. Участь у виборах була дуже численна і досягла 87% уповноважених. За французькою конституцією — коли у перших президентських виборах ніхто з кандидатів не отримає абсолютної більшости всіх голосів, тоді в два тижні згодом відбуваються тісніші вибори між двома кандидатами, які дістали найбільше число голосів. Хоча в перших виборах Валері Жіскард Д'Естень дістав був менше голосів, як Міттеран, що його підтримували також комуністи, проте в тісніших виборах перекинули на нього свої голоси всі ті, які голосували були або на деґоліста Рака Шабан-Дельма, або на інших кандидатів. Припускають, що Д'Естень призначить на нового прем'єра когось із партії де-ґоллістів. Після Шарля Де Голля, який у 1958 році проголосив П'яту Французьку Республіку і Жоржа Помпіду Валері Жіскард Д'Естень є третім президентом 5-ої Республіки. Він є головою правої Незалежної партії, яка бльокувалася з деґоллістами. За твердженням французьких газет і закордонних обсерваторів — страх перед приходом до влади зблькованих з соціялістами комуністів був головною причиною перемоги Д'Естеня.

Терористична акція перекинулась з Північної Ірляндії також до Південної

Даблін. — Уряд Ірляндської Республіки звернувся до генерального секретаря Об'єднаних Націй Курта Вальдгайна з просьбою — звільнити з міжнародного війська, стаціонованого на Синайському півострові на Близькому Сході, 340 ірляндських вояків, потрібних для скріплення внутрішньої безпеки в Ірляндії. Південна Ірляндія потрясена чотирма терористичними атаками, які сталися в минулу п'ятницю, з чого три в центрі столиці Дабліну, коли вулиці були повні прохожих: вибухли три навантажені вибуховими матеріялами автомобілі, спричинивши смерть 28-ох осіб та поранення близько півтори сотні інших. Четвертий такий терористичний замах переведно в тому самому дні в малому прикордонному місті, теж на території Ірляндської Республіки. Дотепер вона була наче поза „зоною терору", якою була тільки Північна Ірляндія, де від 5-ох років шаліє підпільна війна між протестантськими й католицькими екстремістами. Католицькі екстремісти з так званої Ірляндської Республіканської Армії, існуючої нелеґально у Південній Ірляндії, переводили терористичні атаки в Північній Ірляндії, — тепер, здогадуються ірляндські власті, — північні ірляндські протестантські терористи перенесли свої дії на південь.

У Лос Анджелесі вбито 6 членів „Симбіоністської армії"

Лос Анджелес. — У п'ятницю, 17-го травня, в наслідок одногодинної перестрілки з поліцією тут згинуло шість членів так званої „Симбіоністської визвольної армії", яка, як відомо, ще в лютому ц.р. схопила Патрицію Гирст, дочку Рандольфа Гирста, голови великого газетного концерну. Між 6-ма вбитими терористами був провідник цієї „армії" Доналд ДеФріз, який називав себе „польовим маршалом-генералом Сінк'ю". З огляду на те, що будинок в якому скривалися терористи загорівся, тяжко було розпізнати вбитих терористів, двох чоловіків і 4-ох жінок. Але в суботу, 18-го травня, поліційні чинники повідомили, що на підставі дентистичних рекордів пощастило встановити, що крім „маршала Сінк'ю" згинули також Віллям Вулф, Мішелл Солтисік, Ненсі Перрі, Анджела Атвуд і Камілля Голл. Але поліційні чинники заявили, що дентистичні рекорди категорично вказують, що Патриша Гирст не була між вбитма. Де вона тепер перебуває — невідомо, але в неділю, 19-го травня, Федеральне Бюро Інвестиґації, яке досі відмовлялося підтвердити, що Патриша Гирст таки приєдналася до своїх викрадачів, заявило, що вона є „втікачем" і вважається „дуже небезпечною". Віллям Салливан, директор „Еф-Бі-Ай" на округу Лос Анджелесу, заявив кореспондентам, що виглядає, що Патриша Гирст таки приєдналася до „Симбіоністської визвольної армії", бо в четвер, 16-го травня, разом з Віллямом та Емелі Гаррисами стріляла до працівників спортової крамниці, які пробували придержати цих двох членів цієї „армії", коли хотіли вкрасти деякі речі.

Розшуки за Патрицією Гирст та іншими членами „Симбіоністської армії" тепер зосереджені в стейтах Айдаго, Вашингтон і Ореґон, бо звідтіля наспіли вістки, що кілька осіб бачили там Патришу Гирст і Гаррисів.

У стейті Ню Йорк відновлено кару смерти

Олбані, Н.Й. — Нюйоркський губернатор Малколм Вілсон у п'ятницю, 17-го травня, підписав закон, який привертає в стейті кару смерти за деякі категорії вбивств, а саме за навмисне вбивство поліцая та працівника стейтової або міської поправчої інституції. Крім того цей закон передбачає кару смерти за вбивство, повнене особою, що вже раніше була засуджена на досмертне ув'язнення. Губернатор Вілсон сказав кореспондентам, що привернення кари смерти не заперечує гуманітарних принципів, бо як людство за час свого існування оформлило принцип „справедливих війн", так само маємо принцип „справедливої смерти". Він також висловив переконання, що нюйоркський закон є конституційний, бо стосуватиметься рівно всіх тих, які поповнили дані злочини. Досі коло 20 стейтів привернули кару смерти за деякі категорії злочинів.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник — Ukrainian Daily

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Думаймо про майбутнє!

„Пам'ятаймо про минуле — думаймо про майбутнє!" Під таким мотто у понеділок, 20-го травня, почалася у Філядельфії 28-ма з черги Звичайна Конвенція Українського Народного Союзу, цієї справжньої Української заморської твердині, яка вже повних вісімдесят років мобілізує людські ідейні й матеріяльні ресурси власне з думкою про майбутнє. З думкою бо про майбутнє Український Народний Союз був створений і з думкою про майбутнє він ріс, працював і розвивався.

Кажуть, що кожне сьогодні має своє вчора і своє завтра. Наші піонери, які створили Український Народний Союз, пам'ятали безпросвітнє і безнадійне минуле наших поселенців в Новому Світі та їх тверде, майже жорстоке сучасне. В таких обставинах, з таким минулим і в такій дійсності, Український Народний Союз справді був — за словами його ініціятора і першого редактора „Свободи" о. Григорія Грушки — потрібний нашому народові „як рибі вода а птахові повітр'я".

Сьогодні ми свідки та повними пригорщами черпаємо і користаємо з тих благодатей, що зродились з тієї „думки про майбутнє" наших попередників. Але ми були б негідними їх спадкоємцями, якщоб тільки користали з того, що з думкою про майбутнє створили наші попередники, не збагачуючи і не збільшуючи та не розвиваючи їхньої спадщини з думкою про тих, що прийдуть після нас.

Дотеперішня історія Українського Народного Союзу та всі його дотеперішні конвенції дають всю надію і впевненість, що мотто теперішньої 28-мої Конвенції: „Пам'ятаймо про минуле — думаймо про майбутнє!" буде не тільки моттом, але й суттю цієї Конвенції, цього найбільшого і найважливішого українського парляменту у вільному світі. І цього побажати б конвенційному проводові та конвенційним делеґатам, на благо членів УНСоюзу та української громади й українського народу.

Пам'ятаймо про минуле — думаймо про майбутнє!

Не сила, а слабість

Відомий совєтсько-український „експерт" з національного питання Р. Г. Симоненко опублікував в травневому числі „Комуніста України" статтю „Сила ленінської національної політики і неспроможність її критиків" для відзначення 60-річчя появи нарису Леніна „Про право націй на самовизначення". Це 60-річчя Р. Симоненко використовує не так для того, щоб з'ясувати ленінську т. зв. доктрину самовизначення націй, а щоб розправитися з „українським буржуазним націоналізмом".

Загально є відомим, що дало поштовх Леніну написати цей його есей. У ньому він дає відповідь, як він сам пише, „націонал-соціялам" — Донцову і Юркевичеві, які в той час виступили з критикою політики російських політичних партій, а в першій мірі російської соціял-демократії, на відтинку національного питання в російській імперії.Стаття Леніна появилася після відомого виступу Д.Донцова на студентському з'їзді у Львові, на якому він кинув гасло політичної сепарації від Росії". В тому ж часі інший провідний тоді український соціял-демократ Л. Юркевич обороняв ідею окремішньої від Російської СДРП Української Соціял - Демократичної Робітничої Партії. З уваги на те, що тоді в такій чи іншій формі поставлене було в царській Росії на порядку дня національне питання, Ленін з'ясував погляд на нього від імени большевицької фракції РСДРП, мовляв, большевики за „національне самовизначення", але при передумові, що воно не стоятиме на перешкоді пролетарській революції.

Ця теза Леніна, з одного боку, нібито запевняла за всіми націями право на самовизначення, з другого боку, це право перекреслювала, робила його підрядним до ленінської концепції „клясовоїборотьби".

Сьогодні комуністичні совєтські публіцисти намагаються „вчення" Леніна відгребувати і ставити його вже в сучасному контексті, не дивлячись на це, що воно цілком скомпромітоване і що ніхто його серіозно не розглядає. Очевидно, Р. Симоненко та „теоретичний і політичний журнал ЦК КП України" — „Комуніст України" можуть ним і далі захоплюватися та його пропагувати, мовляв, воно становить „силу" ленінської „національної політики". В очах підкорених Росією народів це ленінське вчення є найбільшою слабістю совєтської системи з уваги на свій фальш, якого нічим ані прикрити, ні підмінити.

Власне, здійснюючи це „вчення" Леніна КПСС не є, як пише Симоненко, „партією послідовного пролетарського, соціялістичного інтернаціоналізму", а партією, що стала речником поневолення націй, їхньої експлуатації, а то й безприкладного в історії ґеноциду.

М. Лівицький
Президент УНРеспубліки в екзилі

УКРАЇНСЬКЕ ПОЛІТИЧНЕ ЖИТТЯ У ДІЯСПОРІ

Якщо українці, які виемігрували у західній світ, мають сповняти свій обов'язок бути речниками прагнень українського народу відновити свою суверенну державу, знищену московською агресією, то не повинно підлягати сумнівові, що вони мають зберегти на чужині свої політичні самостійницько - державницькі організації чи партії. Самими культурницькими чи громадськими установами ми тут обмежитися неспроможні. Це те саме, як перед революцією 1917 р. нам не вистачали лише Просвіти: національно - політичне життя української нації почало оформлюватися лише від часу, коли з'явилися українські політичні партії, які перед революцією існували (крім Галичини) лише в підпіллі.

Інша річ, чи наше політичне життя у діяспорі відповідає інтересам нашої визвольної політики і чи не забагато в нас (здебільшого дуже малих) партій. Говорилося в нас про „двоподіл" чи навіть „триподіл" українських політичних партій, при чому це не відповідає навіть кількості існуючих політичних партій, яких нараховуємо добрий десяток. Але в дійсності ми мусимо ствердити (якщо не рахувати дрібніших груп, які теж діють „на власну руку"), що в нас був і ще є принаймні „п'ятиподіл". Мусимо бо назвати такі установи чи групи, які діяли і діють більш - менш відосіблено, а саме: Державний Центр УНРеспубліки в екзилі з УНРадою, до якої належить під сучасну пору 6 партій: ОУНр (бандерівці; гетьманці, які в момент творення УНРади 1948 р. були єдиними, що до УНРади не ввійшли; ЗП УГВР із своєю партійною підбудовою ОУНз, які навіть під час приналежности ОУНз до УНРади від 1967 до 1972 р. діяли окремо і які тепер побільшили число своїх прихильників через тісну співпрацю з ними частини УРДП на чолі з В. Гришком і частини УНДО на чолі з О. Яворським; врешті ОУН (мельниківці), які хоч і належали й тепер належать до УНРади (за винятком років від 1957 до 1961, коли були вийшли з УНРади), вели і ведуть свою окремішню лінію. Отже, коли йдеться про об'єднання усіх довкола одного центру (для мене, самозрозуміло, цим єдиним центром мав би бути лише Державний Центр УНР з екзильним урядом і УНРадою, як екзильним передпарляментом), то треба б притягти до такого об'єднання всі названі вгорі 5, як у нас кажуть, середовищ.

Що їх ділить, ці середовища? Очевидно, в першу чергу певні історичні ремінісценції та ресантименти, бо питання політично - соціяльні чи устроєві (може, за виключенням гетьманців) відіграють тут незначну ролю. А поєднують (або мусіли б поєднувати) спільні самостійницько - державницькі позиції, спільна мета відновлення суверенної української держави і спільне відкидання сучасного режиму в Україні у формі УРСР, як чужоземної окупації нашої батьківщини. До недавнього ще часу ніхто не ставив під сумнів самостійницько - державницьких позицій усіх названих середовищ, відкидаючи лише т. зв. „прогресистів" (хоча недавно часопис „Українське Життя" в Чикаґо з 3-го березня ц. р. у статті „Що і як робити далі" висловлює погляд, що до консолідації треба притягнути всі існуючі на еміґрації партії „з бандерівцями, гетьманцями і прогресистами включно"). Ніхто, властиво, й надалі не сумнівається в самостійництві названих середовищ, хоча три, фактично об'єднані довкола ЗП УГВР, групи (ОУНз, УРДП на чолі з В. Гришком і УНДО на чолі з О. Яворським) в ряді полемічних статтей і виступів (з такими нападами на противників, які ставлять цих противників у позицію не противників, а ворогів) твердять, немовби то дехто з українських політичних сил (зокрема тих, що об'єднані нині в УНРаді) заперечують самостійницько-державницькі позиції цих трьох груп.

На мою думку, треба було б визначити, що це таке „самостійницько - державницькі позиції". Еміґраційний журналіст, Анатоль Кабайда, в мельниківському „Новому Шляху", що виходить у Канаді, в листопаді минулого року в статті „Консолідація", пробує визначити, кого не можна вважати за прихильника „самостійництва". Він пише: „Самостійницьким середовищем ми не можемо вважати нікого, хто сучасний колоніяльний режим трактує як справжній „український уряд". Самостійниками не можемо вважати тих, які думають про „діялог", з маланчуками і щербицькими. Самостійником не може називатись і той, хто закликає до припинення наших намагань допомагати українському народові в його боротьбі, щоб не викликати репресії".

Але, якщо йдеться про таке окреслення „несамостійництва", то мусимо ствердити, що ніхто (поза, звичайно, прогресистами та деякими статтями в згадуваному вже „Українському Житті" та ще деякій пресі, але писаними — треба ствердити — окремими авторами) до „несамостійників" не належить, бо ніхто офіційно (зокрема три групи, об'єднані фактично довкола ЗП УГВР) в заявах чи програмах до такого роду несамостійництва не признавався. Ніхто офіційно не заявив, що треба залишити прагнення до віднов-

(Закінчення на стор. 5-ій)

В. Чапленко

ЗБЕРЕЖІМО НАШОГО ГЕНІЯ!

— Якого це генія? — може запитати читач. А дехто, знавши моє високе поцінування Винниченка - письменника, може, ще й так запитати: — Чи не Винниченка, часом? Але цим разом я маю на увазі не Винниченка. Винниченкова літературна спадщина значною мірою зафіксована у виданнях 20-их років (в-ва „Рух" та інших), а невидана, разом з його архівом, в Колюмбійському університеті, куди її передано заходами винниченківської комісії, що її я створив на початку 50-их років при УВАН у ЗСА, передавши пізніше головування в ній Г. Костюкові, який і досі плідно над спадщиною цього письменника працює.

Тепер я хочу порушити питання про збереження спадщини іншого, теж, без перебільшення сказавши, геніяльного майстра нашого мистецького слова, про поета О. Олеся, творчість якого, як і творчість В. Винниченка, з самого початку привернула до себе увагу і українського громадянства, і української критики. А щодо мене як учасника нашого літературного й культурного життя 20-их та на початку 30-их років, то можна сказати, що обидва ці письменники увійшли навіть у мій життєпис. Коли мене на початку 30-их років, під час другої хвилі нищення української інтеліґенції (першою хвилею був процес СВУ) „проробляли", тобто писали проти мене в місцевій пресі (це було в м. Дніпропетровському), судили на загальноміських зборах інтеліґенції та в кінцевому висліді виключили із Спілки робітників освіти, то у „вовчому квитку", в документі, з яким я ніде не міг знайти роботи, було написано, що мене покарано за викладання на Робітфаці Металюрґійного інституту творів В. Винниченка й О. Олеся. Твори цих письменників були до того в усіх шкільних програмах, різних інших наших діячів переслідувано з різними „мотиваціями", а мені прикинуто оце такий „злочин".Тим то я, при визнанні великої вартости їхніх творів, ще й через те, подбавши свого часу про збереження спадщини В. Винниченка, водночас дещо зробив і для популяризації та збереження спадщини О. Олеся. Я виголосив у Ню Йорку також на початку 50 років прилюдну доповідь про його творчість, надрукував 1951 р. в журналі „Київ" велику статтю під заголовком „Ліричний геній", з якою чомусь редакція цього журналу не зовсім „погоджувалась" і надрукувала її як „дискусійну", опублікував майже повністю його недруковані, переважно сатиричні поезії (в недільному виданні „Свободи", яке я редаґував, та в інших періодичних виданнях), а також надрукував у щоденній „Свободі" підвальну статтю про цю Олесеву посмертну спадщину.

Але з прикрістю мушу тепер сконстатувати, що ці мої заходи не привернули уваги нашого еміґраційного громадянства до творчости цього нашого генія. Ба більше: як я сказав уже, редакція журналу, що репрезентувала більшість нашого громадянства, вихідців із наших західніх земель (дарма, що журнал називався „Київ"), поставилася до цих моїх заходів з певним застереженням. І тепер уже можна з повним правом сказати, що О. Олеся у нас на еміґрації просто забули. Про нього не пишуть у нашій пресі, не відзначають його ювілеїв, ніхто не дбає про перевидання його творів. Є десь у Вінніпезі Товариство, що визбирує якісь крихти, пов'язані з творчістю й діяльністю М. Шашкевича (я цим не хочу сказати, що це непотрібне), в багатьох місцях нашого поселення влаштовують засідання з доповідями про В. Стефаника, його навіть недраматичні твори виставляють на сцені, про геніяльного, хоч ідеологічно й не зовсім прийнятного для значної „більшости" „галичанина" І. Франка видано імпозантну розміром монографію (хоч і з певними ідеологічними „корективами"), а щодо О. Олеся, то в нас, кажу, повна, скільки мені відомо (бож я всієї нашої преси не прочитую), мовчанка.

І от тут приходить моя черга запитати наше свідоме громадянство. І я запитую: — Чому?

Чому ми знехтували творчістю поета, який створив свою добу в історії української поезії, який відбив у змісті своїх творів важливий період революції 1905 р. в Росії, а тим самим і перший революційний прокид українського народу, що внаслідок цього спромігся на створення першої української модерної держави? Ось як писав про це останнє значення Олесевої творчости ворог цієї української держави В. Коряк: „Вплив поезії Олеся в часи революції був величезний. Це, власне, він організував свідомість тієї інтеліґенції, що потім активно боролася в військові УНР... проти радянської влади" („Нарис історії української літератури", 1925-1929 р.р.). А для трохи пізнішого часу, вже для початку 20-их років, той же таки В. Коряк писав у пасквільній брошурці „Шість і шість" так: „Тепер провінційні баришенції (панночки — В. Ч.), вчительки по закутках України, попівни, дочки кооператорів і куркулів вичитують із замилуванням: „Очі розкрила конвалія біла", „Опівночі айстри в саду розцвіли", студійці з театральних гурточків виставляють „Етюди" з млосним коханням, а завзяті непримиренні петлюрівці після знищення кожної нової бан-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Богдан Бойчук

„ГЛОСАРІЙ" БОГДАНА КРАВЦЕВА

„Або тлумачний словник таємних, призабутих і не завжди зрозумілих слів". До цього підзаголовку можна хіба додати, що тлумачення чудово визбираних на перехрестях минулого таємних і незрозумілих слів у більшості випадків і далі залишаються таємними і не повно зрозумілими, як усяка добра поезія. І це — перше признання поетові.

Остання збірка Богдана Кравцева „Глосарій", видана 1974 року у В-ві „Сучасність" найцікавіша своєю композицією. Складена вона виключно з сонетів на словниковому принципі, де назви віршів слідують у поазбучному порядку: „Барвінок," „Блуд", „Веснянка", „Відьма", „Гуляй-Поле, „Див", „Домовик", „Жнивка", „Ириця" і ін. До кожного сонета є мотто з давніх ритуальних, демонологічних, побутових, історичних, а то й літературних творів. Назва вірша і мотто дають тему сонета, який цю тему тлумачить із площин прадавньої символіки на площину сприймальности сучасної людини, на нову символіку. Крім цієї горизонтальної, тобто словникової, структури, — є ще структура вертикальних ліній, в даному випадку тематичних: доля людини, доля люду, рід, значення минулого, проникання у майбутнє і т.п.

Заки приступлю до обговорення сонетів Богдана Кравцева, мушу зробити очищення власного сонетного сумління: свого часу в дискусії з Іваном Кошелівцем на сторінках „Сучасности" я обезцінив форму сонета і заперечив можливість творчого її вживання. Більшу частину сказаного тоді доведеться сьогодні відкликати, як доведеться, мабуть, відкликати багато ще речей, які шуміли в молодості при піднесеній температурі. Бо вистачило б навести сонети Зерова, Зуєвського і Андієвської, щоб побачити, скільки унікальної творчої індивідуальности може вкластися у форму сонета. Але слово „вкластися" все таки імплікує обмеження, втискання, неповноту, — що й зрозуміле, бо сонет, як зовнішня форма, не може бути абсолютно природним якомунебудь сучасному поетові. Мені здається, що зовнішня і внутрішня форма сонета дуже близькі творчій індивідуальності Богдана Кравцева, тому й його сонети, зрівноважені, збалянсовані й ваговиті своєю вістю, — дуже природні у сприйманні і мистецьки переконливі. Словник поета — в гармонії з характером сонетів — часто незвичний і цікавий. Правда, трапляються ще тлінні неоклясичні останки: тьмяний, тремт, вибаг, наділ, щасний і т.п., але трапляються вони зрідка, — а переважають такі соковиті слова, як: чарівкий, смутку сутінь, опуд, зглибити непроглядь, розстайдорога, дивен-дівин (вишукана рима!) і ін. На такому мовному матеріялі творить поет свої рядки:

„І шлях заступить плем'я
непоборне
залізним простором
зубів зміїних"

„. . ., в зелену пряжу
їх поглядів погляне..." (тут цікава суп'язь алітерації з метафорою),

„пташки нам літо винесуть
із раю,
загріють землю зимну
і заграють"
(тут пряма алітерація)

„вінків барвінкових надбав
і в жили
весілля, як вина, налив..."

„займає вихром захватних
обійм,
відгородивши ворушким
вороннім
од світу білого..."

(тут вишукана вже алітерація)

Отже те, що часто в нашій традиції було інтелектуалізоване, а то й надумане, позоване, — Богдан Кравців перетворює, надає йому повнокровного тіла нашої минулости. І саме в тому основна вартість його сонетів. Знову ж є рядки (як от „що спів береться померками мрева", або „займе їх раті ув усобиць вир"), які не творять поетичного тіла (в сенсі „містичного тіла"), а мертво висять у строфах, але їх знову ж таки дуже мало.

У ритмічному сенсі найцікавіший сонет „Верба". Я називаю його „виламаним сонетом", бо він ритмічно нібито виломлюється від сонетної структури і вільно котиться вниз:

„Зрясила небо й розвилась,
розквітла,
вросла у землю, як верба,
корінням
і розпустила, розвела
з висот,
мов Даждь-бог ясен —
буйні стріли світла".

Швидке темпо нібито силується розірвати сонетну рівновагу, амфібрахічні ж вривки — ямбічну структуру.

Глянувши на деякі окремі елементи сонетів, наведу тепер завершений твір, щоб унаглядити співдію тих елементів:

ПРАОСІНЬ

Як ніжка праосінь ти йдеш
моїми снами.
М. Зеров: Камена

І зелен-зілля й зеленаві
клени
і прозелень примхлива,
наче мить.
Дитячі очі й зорі
день зелений
прозорим зеленцем
обзеленить.

Промають маєм дні
зеленкуваті,
нестиглих ягід спраглі
і вина —
і молодість нестримна
й захватна
порветься зазелень
барвінок рвати.

Та сплинуть з плес вінки
зелені рути,
любов гарячим процвіте
жар-зіллям
і в глеках літошніх
достигне вмить
даниям терпкавим
даниям терпкавим
призелень отрути.

(Закінчення на стор. 4-ій)

Михайло Кушнір

НА МАРҐІНЕСІ СЬОМОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ СВІТОВОЇ АНТИКОМУНІСТИЧНОЇ ЛІҐИ

(2)

Совєтські провідники знають, на чому вони стоять. Вони добре знають, що можуть виграти, коли покищо обмежаться втриманням і розгорненням того ,що вже мають, але вони знають також, що програють, якщо проти них буде розгорнена широкозакроєна кампанія визволення. Їх сучасна тактика полягає у відвертанні зовнішнього світу від політики визволення, шляхом політичної боротьби і психологічного терору з одночасним нищенням того, що можна було б назвати засадами чи передумовами визволення. Отже, шляхом чисток, доктринального школення молоді, русифікації, систематичного виголоджування, фальшування культури й історії, нищення релігії й моралі, масового виселювання до таборів примусової праці й масового переміщування населення — вони організують і переводять свідоме й систематичне народовбивство. Ціллю тієї народовбивчої програми є викреслення з історії різних народів та етнічних груп і асиміляція їх у совєтському, себто московському моноліті. У відношенні до деяких менших народів цей процес уже закінчився, а на всьому просторі імперії є в стані здійснювання, при чому особливий наголос кладеться на Україну. Кремль слушно спирається на очевидному заложенні, що коли народи перестануть існувати, вони вже не можуть боротися за свободу.

Водночас москалі намагаються знищити підставу незалежної екзистенції всіх інших груп, що могли б евентуально послужити кампанії визволення. Табори примусової праці стають основною господарською інституцією і спричинюють атомізацію робітничої кляси. Рільничий колектив визнано недосконалим знаряддям розкладу селянської верстви. Московські большевики змагають отже до переміни рільничих колективів на велетенські рільничі фабрики, що їх обслуговують цілі міста спролетаризованих робітників, вихолощених із усякого відношення до землі. Ціллю — зорганізована тоталістична суспільність, заселена незрізничкованою російсько-совєтською Людиною-Масою. Коли ця ціль буде осягнена, хоча б тільки приблизно, зникне саме поняття визволення і свободи.

Така є отже міра небезпеки для вільного світу. Вільний світ може бути розторощений, коли Москва збереже хоча б тільки те, що має. Коли вільний світ буде зволікати з політичною офензивою, може бути запізно на бомби.

Москва, чи пак ЦК КПСС, який своїми злочинними щупальцями обхоплює цілий світ, зразу відчув небезпечні для нього ідеї. У своєму органі „Правда", в повідомленні пресового бюра ТАСС з Вашинґтону, п. з. „Голоса с того света", з 13 квітня ц. р., він намагається оклевечуванням провідних діячів ВАКЛ, обезцінити постанови VII Конференції ВАКЛ. Але саме цей вибух притаєної московської злоби, — повинен стати для всіх чесних політичних діячів світу, що стоять на позиціях політики визволення уярмлених Москвою народів, — поштовхом до продовження їхніх зусиль.

Я свідомий цього, що різної породи „реалітетники"— виступлять тут із своїми заввагами. Це дуже гарно, скажуть вони, але як погодити ці високопарні фрази з реальною політичною ситуацією? Адже ж дві суперпотуги, які вирішують загальну світову ситуацію, є в розгарі здійснювання політики „відпруження". Чи не є ми свідками капітуляції держав Заходу, які нещодавно в Женеві погодилися на всі дотеперішні анексії і визнали існуючий стан посідання? І чи не стоїмо перед поновною візитою Ніксона до Москви, перед затісненням взаємин між ЗСА і Москвою? Перед широкозакроєними інвестиціями капіталів вільного світу в розхитану господарку СССР? Перед обмеженням зброєння? Отже, де тут місце на політику визволення?

Усім тим хочу вказати на інший аспект тієї проблеми. Надія людства, що мир буде збережений, спирається на передпосилці, що купка провідників на Кремлю і в Білому Домі — в періодах кризи, яких в політиці не можна обминути — виявлять ступінь відповідальности, що виникає з морального почуття, а не зі страху. Аморальність тиранів, які диспонують нуклеарною зброєю — становить загрозу для цілого світу.

Політики, які ламають елементарні права людини, які політичних дисидентів запроторюють до шпиталів для божевільних, — не дають жадної ґарантії, що в моменті поважної міжнародної кризи не посягнуть за атомову зброю. Доки в Росії правлять люди, яких погляди на владу тотальні й аморальні, доти мир світу висітиме на волоску.

Суверенність у сучасній добі не може бути дозволом на безправ'я у рамах даної держави. До державної влади, яка примінює безправ'я у внутрішній політиці, не можна мати довір'я, що не буде примінювати безправ'я в закордонній політиці. Це є точка незвичайно істотна, яку наполегливо промовчують політики й преса Заходу. Наївні, побожні бажання кажуть політикам Заходу вірити, або вдавати, що вірять — що совєти можуть ламати всі Божі й людські права у своїй імперії і водночас поводитись зразково й цивілізовано назовні.

Фундаментом нашої цивілізації — якої одним із плодів є демократична система — є підставові права людини й громадянина. Це є універсальні права, які треба боронити всюди і всіма, якщо людство має перетривати.

Для тих, які мають відвагу глянути правді в очі — справа ясна. Як не оборонимо нашого добробуту погоджуючися на нужду двох третіх населення світу — так не оборонимо теж нашої демократії пасивно погоджуючися на знасилування прав людини в країнах охоплених комуністичною системою.

Політиків, які як Ніксон і Кіссінджер уявляють собі, що при більйонах транзисторів, тисячах радіових станцій і сотках комунікаційних сателітів, що сцілюють світ на інформаційній площині, можна володіти народами „вершинними конференціями" — жде велике розчарування. Метерніхом можна було бути в епосі диліжансів, але не в епосі електронічної технології. Бо тепер ніхто не визнає нашого леґітимізму і наших „непорушних прав" до добробуту і свободи коштом нужди й неволі соток мільйонів менше упривілейованих.

Політика ніколи не мала щось спільного з моральністю. Але винахід нуклеарної зброї змінив ситуацію. Потенціяльному абсолютові універсальної заглади не можна нічого протиставити крім моральности. Нас не врятує рівновага терору. Нас може врятувати тільки рівновага моральних рівнів — що означає прийняття спільної дефініції кривди. Що є кривдою у Вашинґтоні — мусить бути визнане кривдою в Москві. З цих причин проблема нуклеарної зброї переростає засяг політики.

Сьогодні кожний льокальний конфлікт анґажує обидві суперпотуги. Не можна отже будувати миру на замінованих полях. Коли москалі й американці прагнуть уникнути конфронтації — мусять розладувати „заміновані поля" у Східній Европі, на Близькому Сході, в Азії. Коли суперпотуги цього не зроблять — одне з цих замінованих піль — у найменше сподіваному моменті вибухне і буде катаклізм.

Віденський Конґрес нічого не полагодив, а Метерніх нічого не зберіг. Бо історію не роблять пп. Брежнєв, Ніксон і Кіссінджер — тільки пішаки. Натомість, від мудрости державних мужів великих потуг залежить, чи бунт кривджених піонків переміниться в дріжджі поступу, а чи може в динаміт катаклізму.

(Кінець).

ПОНАД 200 ЮНИХ ТАНЦЮРИСТІВ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Ансамбль СУМА „Верховинці" з Ню Йорку під керівництвом Олега Гензи, Ансамбль „Русалка" з Бурлінгтон, Он., під керівництвом Наталії Небесної, Український танцювальний ансамбль з Монтреалю під керівництвом Петра Марунчака, Ансамбль СУМА з Філядельфії під керівництвом Миколи Бойчука та Ансамбль „Волошки" з Філядельфії під к е р івництвом Зої Граур - Корсун.

Окреме жюрі в складі Роми Прийми - Богачевської, Ольги Ковальчук - Івасівки та Івана Тараса признало три нагороди за оригінальність, групові танці та презентацію т а н цювальному Ансамблеві з М о н треалю під керівництвом Петра Марунчака, а нагороду за найкращі костюми ансамблеві СУМА „Верховинці" з Ню Йорку під керівництвом Олега Гензи.

Майстром церемонії фестивалю, як і його організатором був Володимир Бакад з Ню Йорку.

Прикре непорозуміння

На конферансьє програми була запрошена відома з своїх виступів на Союзівці та при інших нагодах молода наша артистка Аня Дидик. На жаль, вона не мала змоги приїхати і тому функцію конферансьє виконував Володимир Бакад, який, однак, не володіє задовільно українською мовою. Це він вияснив, заповідаючи поодинокі точки програми англійською мовою. Це викликало нарікання багатьох приявних і неприємно вплинуло на загальну атмосферу.

Посмертна згадка

Із волі Всевишнього відійшов у вічність у Ню Гейвені, Конн. 10-го квітня ц. р. бл. п. Антін Іскат



Антін Іскат

Скромної вдачі, Покійний, уродженець Лемківщини, мав усі прикмети щирого українського патріота та вірного сина Української Католицької Церкви. Труд цілого прикладного життя пожертвував на те, щоб своїм дітям дати національне та релігійне виховання. Із окремою пошаною та практичною відданістю відносився до Страдника та невгнутого Оборонця прав УКЦеркви Патріярха Йосифа Сліпого. Не диво отже, що українська громада Ню Гейвену з великим жалем супроводила його на вічний спочинок, а вшановуючи його пам'ять склала 250,00 дол. (втому від вдови по покійному 50,00 дол.) на Патріярший Фонд „Церква в потребі".

Щоб продовжувати й надалі прикладну жертвенність свого мужа, вдова Катерина склала дальших 500,00 долярів на цей, історичного значення, Фонд та повідомляє ближчу й дальшу рідню, приятелів та знакомих, що Свята Літургія за душу Покійноо відправиться в 40-ий день його смерти в неділю 19 травня в церкві: св. Сергія і Вакха в Римі, св. Юрія в Сарнії, Канада і св. Михаїла в Ню Гейвені.

Уся його родина є членами УНСоюзу.

І. Телюк

ПОДЯКА

В неділю, 5-го травня ц. р. під час урочистого Пластового Свяченого у Філядельфії, відбувся великий ВИГРАШ КАРТИН подарованих українськими мистцями на фонд сплати Пластового Дому.

За цей направду громадський, шляхотний і щедрий вияв зрозуміння потреб для Пластової Молоді, Управа Пластприяту почувається до милого обов'язку щоби цією дорогою висловити сердечну подяку слідуючим мисткиням і мистцям, що подарували картини на виграш: О. Вингринович (Польща), Л. Калинич (Нюарк), Р. Крочак (Пассейк), М. Німець (Ню Бронсвік), Я. Плавюк (Чикаго), Я. Цегельський (Ветлегем, Па.), С. Вернадин (Філяд.), О. Ванчицька (Філяд.), Л. Візерканюк (Філядельфія), Ю. Гура (Філяд.), В. Дорошенко (Філяд.), Х. Зелінська (Філяд.), П. Капшученко (Філядельфія), д-р М. Качуровський (Філядел.), Б. Кивелюк (Філяд.), † А. Кивелюк (Філяд.), Ю. Колесар (Філяд.), д-р В. Кондра (Філяд.), С. Лада (Філяд.), І. Ліщинська (Філяд.), В. Макаренко (Філяд.), проф. П. Мегик (Філяд.), Б. Палевич (Філяд.), С. Рожок (Філядельфія), д-р В. Сас (Філядел.), Н. Стефанів (Філяд.), А. Трофименко (Філяд.), Ю. Федорук (Філяд.), А. Чайківський (Філяд.).

Хай цей благородний вчинок залишиться приміром гідним наслідування.

ЗА УПРАВУ ПЛАСТПРИЯТУ:

Т. Крочак, голова — М. Лисобей, секретар

Увага! НЮ ЙОРК і ОКОЛИЦЯ! Увага!

ЗАХОДОМ НАШОГО КООРДИНАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ

— відбудуться —

у Зелену Неділю, 2-го червня 1974 року на Оселі УРСоюзу „Верховина"

в Ґлен Спей, Н. И., біля Могили-Пам"ятника

ТРАДИЦІЙНІ

ЗЕЛЕНОСВЯТОЧНІ ПОМИНКИ ПО БОРЦЯХ ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ

Після полудня

ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ

Замовлені автобуси від'їдуть від УНДому при 2-ій Авеню в Ню Йорку о 7-ій год. ранку. Квитки на автобуси в ціні по 6.00 дол. від особи можна придбати в крамницях АРКА, ЕКО і СУРМА не пізніше, як 25-го травня ц. р.

ПРОХАЄМО КУПИТИ ЇХ ЯКНАЙШВИДШЕ.

Координаційний Комітет Комбатантських Організацій Великого Ню Йорку

ЗБЕРЕЖІМО НАШОГО ГЕНІЯ!

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ди на таємних зборах з участю шпигунів УНР деклямують „Меча Республіці!"

А які перлини української ностальгії О. Олесь дав тоді, коли вже скінчилася боротьба за українську державу, а борці за неї опинилися на чужині! Чи поезії надзвичайної сили, зібрані хоч би в одній збірці „Чужиною", неспівзвучні і нам тепер? От, хоч би цей простенький формою, але сильний чуттєвою наснагою віршик:

В вигнанні дні течуть,
як сльози,
Думки в вигнанні сплять,
як мертві,
Солодкі спогади сичать,
як змії,
Душа ридає, як дитина.
Душа розірвана, як рана...
Вальзам далеко так,
як сонце...
А сонце, сонце, як і щастя,
Там, там, лише в краю
коханім!

Але ми все це забули, на наших літературно - мистецьких вечорах ніхто таких поезій не деклямує, ніхто не виконує численних музичних творів, скомпонованих на слова О. Олеся, — творів М. Лисенка, Я. Степового, К. Стеценка й інших. Забуття творчости О. Олеся дійшло до того, що наш відомий і досить активний в Европі публіцист М. Добрянський в одній із недавніх своїх статтей крилатий вислів „з журбою радість обнялась", виниклий із назви першої збірки поезій О. Олеся, приписав... Лесі Українці. Це дрібний факт, але показовий для стану нашого знання творчости цього поета.

Таке занедбання Олесевої творчости в нашому культурному житті підказує й тривожну думку про незабезпеченість збереження його текстів для майбутніх поколінь українського народу. Справа в тому, що майже всі його твори зафіксовані переважно в перших, уже давніх виданнях, в окремих збірках, часто не на доброякісному папері, який не може зберігатися довгий час. Крім того, його книжки, видані на чужині, можуть затрачуватись внаслідок денаціоналізації українців у чужому світі. Це загальна небезпека для всіх наших еміграційних видань, і я знаю не одного з наших людей старшого покоління, які з тривогою запитують: „Що буде з моєю книгозбірнею, як мене не стане!?" Для мене самого таке питання „актуальне". Тож що можна сказати в цьому розумінні про празькі видання Олесевих творів? Можна думати, що вони навіть у старих пражан мало в кого є. Немає всіх його видань і в мені. Сподіватися, що всі його твори збережуться на Україні трудно з огляду на ідеологічну нетолерантність Москви, до таких, як О. Олесь, національно виразних українських письменників. Якщо М. Рильському пощастило видати за „хрущовської відлиги" томик його вибраних поезій, змотивувавши це тим, що, мовляв, О. Олесь „не писав проти росіян", то така можливість навряд чи скоро там з'явиться знов. Крім того, О. Олесь таки писав проти росіян, та ще й як писав! Тим то й у збірці за редакцією М. Рильського (власне, цю збірку редагувала колеґія із дев'ятьох осіб, але М. Рильський написав до неї вступну статтю і, мабуть, найбільше вплинув на вибір творів) з книжки „Кому повім печаль мою'" вміщено тільки 13 поезій.

З усього цього випливає висновок, що треба подбати про видання „Повного зібрання творів О. Олеся", якого досі не було. (Між іншим, „О. Олесь" — поетів псевдонім, і його не можна змінювати так, як це зробили київські редактори, написавши „О л е ксандер Олесь", — „Олександер" мав прізвищи „Кандиба", а не „Олесь"). Свого часу наша „стара еміграція" видала в одному томі всі поезії Грицька Чупринки і тим забезпечила їх збереження хоч у наукових бібліотеках вільного світу. Тут, в Америці, уже нашого часу Спілка українських лікарів видала віршовані твори Юрія Липи на тій підставі, що він був не тільки поет, а й лікар. Здається, щось у цьому розумінні зробила Спілка українських інженерів для збереження чи хоч для популяризації творчости Є. Маланюка на тій підставі, що він був не тільки поет, а й якийсь інженер. Олександер Кандиба теж був не тільки поет „О. Олесь", а й ветеринар, але через те, що Спілки ветеринарів, здається, немає або, може, вона вмерла разом із смертю проф. І. Розгона, про видання творів О. Олеся нікому було подбати.

А що творчість О. Олеся має всеукраїнське значення, то цією справою повинне зацікавитися усе наше свідоме громадянство. Для цього треба створити Комітет для видання „Повного зібрання творів О. Олеся". З фінансового боку, на мою думку, тут великих труднощів не повинно бути через те, що в творчості О. Олеся переважають малі віршовані форми, які не потребують „багато паперу". Це мали б бути малі томики: 1. поезії (ліричні), 2. драматичні твори, 3. сатиричні вірші, 4. твори для дітей і, можливо, 5. листування та спогади про О. Олеся. Складніша справа з редаґуванням. Бажано, щоб за цю справу взявся хтось із молодших, але компетентних літературознавців. У крайному разі я міг би запропонувати свої спроможності. Але потрібні ініціятори. І з таким значенням я звертаюся: — Ой, хто в лісі, озовися!

П. С. При цій нагоді я хотів би нагадати про потребу видати невелику, але цінну спадщину третього значення після О. Олеся й Грицька Чупринки поета 900-их років — М. Філянського, що його навіть за „хрущовської відлиги" не „реабілітовано", дарма що він не був на еміґрації і навіть у 20-их роках, за „радянської" влади, видано збірку його віршів.

В. Ч.

УКРАЇНСЬКЕ ПОЛІТИЧНЕ ЖИТТЯ У ДІЯСПОРІ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

лення суверенної держави, що треба УРСР вважати за справжню українську державу, а не форму окупації і т. д. І ніхто ще не починав офіційно, з уповноваження своєї організації чи групи, переговорів з о ф і ційними представниками окупаційного режиму.

Проте, справа виглядає складніше. Немає буцім то якоїсь організованої української політичної сили, яка б закликала відмовитися від відновлення самостійної української держави й задовольнитися „Федерацією" у формі нинішнього УРСР. Проте, є різниця у поглядах, якою дорогою і якими методами визвольної політики треба прямувати до відновлення української суверенної держави. Стверджуючи це, я нікого не хочу ані вразити, ані відмовити комусь українського патріотизму і українського самостійництва. Але мусимо признати існування двох течій відносно дальших методів нашої визвольної політики — без взаємних обвинувачень і нападів. Інакше не розплутаємо нашої політичної думки і не створимо ясности, про що йдеться в нашій політичній полеміці останніх років. І тоді також зможемо прийти до переконання, що коли йдеться про засадничі справи нашої визвольної політики, то існує в нас не п'ятиподіл", а тільки „двоподіл". І також, може, будуть якісь можливості ліквідувати і той „двоподіл" і прийти до повної єдности.

В останніх роках заіснувала в нас, назвім це так, течія, яка гадала, що треба вважати УРСР за реалітет, з якого треба виходити в нашій політиці, залишивши період існування нашої справді незалежної держави, Української Народної Республіки, і дальші прояви визвольної боротьби з її революційно - державними актами минулому (дехто називав це „здати в архів"); що треба перестати покладатися на революційну боротьбу і „постійно деклямувати про самостійництво", натомість звернути увагу на еволюційні процеси в СССР, які буцім то йдуть у напрямку „лібералізації" режиму в СССР, що дозволить „усамостійнення" УРСР або її перетворення в УНР; що, нарешті, нам непотрібний е к з ильний уряд, існування якого і „забава в міністрів" нам навіть „шкідлива", а вистачить для нас існування якогось комітету чи визвольної ради — без уряду.

І була і є друга течія тих (до якої належу і я та ті, що їх я репрезентую, але до якої належать і багато з тих, що є поза УНРадою), які покладають надії на революційну боротьбу, на цілковите повалення російсько-совєтської імперії, і для яких існування і дія українського екзильного уряду є „важливим знаряддям української визвольної політики", які, врешті, вважають УРСР лише за форму окупації України Росією, з якої ніяк не можна „виходити". Оце, між іншим, і є ті різниці, які заіснували і на форумі УНРади і які довели до того, що після 7-ої сесії УНРади поза нею опинилися ОУНз і групи В. Гришка та О. Яворського.

Хто з нас самостійник, а хто ні? Очевидно, що всі ми самостійники, і одні і другі, бо ніхто з нас не заявив, що не хоче самостійної української держави і задовольняється „федерацією" чи якимсь „союзом" з Росією. Але погляди на методи визвольної політики в нас глибоко різні, що і зумовлює отой засадничо - політичний „двоподіл", який в нас заіснував.

Ми (я говорю про тих, яких погляди маю право репрезентувати) вважаємо, що мусимо ісповідувати неухильні самостійницько - державницькі позиції і з ними виступати як супроти наших братів у поневоленій Україні, так і перед цілим світом. Ми вважаємо, що ми мусимо сприяти і, по змозі сил, допомагати визвольній боротьбі українського народу за відновлення своєї суверенности. Ми вважаємо, що в Україні існує не лише „леґальна опозиція", що домагається прав у межах совєтських конституцій, але й активний самостійницько-дердержавницький визвольний рух спротиву. Ми вважаємо, що ми маємо тут, перебуваючи у вільних умовинах життя, сприяти творенню і зміцненню активного духу спротиву в Україні, не гадаючи, що цим ми наражуємо на небезпеку і репресії наших земляків на батьківщині. Яке визволення було б, взагалі, можливе, якщо б не існували осередки, які закликають до боротьби з ворогом?! Що сказали б тепер такі революціонери - державники, як італійці Ґарібальді і Мацціні, чехи Масарик і Бенеш, поляк Пілсудський і багато інших, якщоб вони довідалися, що їм не треба було закликати своїх земляків до визвольної боротьби, щоб не наражувати цих земляків на репресії! І, врешті, ми є за існування і дію на чужині українського екзильного уряду, як незаперечний символ того, що українці прагнуть не лише „покращання умов життя" під ворожою окупацією, але й, насамперед, відновлення своєї суверенної держави, і як протиставлення накинутому Москвою т. зв. „уряду" УРСР. Тим більше, що такий екзильний уряд (уряд Української Народної Республіки в екзилі) існував та існує, і ми не маємо його щойно творити. Ніякі комітети чи ради й об'єднання не можуть заступити собою уряду.

Я не раз мав нагоду переконатися, що чужинці чудово розуміють потребу і ролю нашого екзильного ряду. Я ще раз зовсім недавно переконався в цьому, коли на запит австралійського журналіста „чому ми зберігаємо на чужині от уже понад 50 років український екзильний уряд", відповів так: як доказ того, що Україна не визнала накинутої їм силою чужинецької окупації і бореться за відірвання від Росії і за відновлення своєї вповні суверенної держави. Цього було досить, щоб переконливо відповісти на запит чужинецьких журналістів. Але я ще додав, що екзильні уряди мають ті нації, які цілковито відкидають чужинецьку окупацію, як це було з голляндцями, норвежцями, поляками, юґославами й іншими під час Другої світової війни, екзильні уряди яких в Лондоні не ставили собі за завдання покращання умовин під гітлерівською окупацією, але цілковито її відкидали і боролися за її повалення. І досі ще існує польський екзильний уряд. Щодо нас, то тут різниця не в суті справи, але тільки в часі тривання окупації, а значить і дії нашого уряду на чужині.

Я не можу збагнути, чому те, що цілковито зрозуміле для чужинців, не можуть зрозуміти деякі українські політичні кола. Правда, для тих, які хочуть „виходити" з УРСР і вірять в еволюційні зміни совєтського режиму в напрямку „лібералізації", український екзильний уряд є зайвий, або й навіть шкідливий. А для інших?

Дискусійний Клюб ім. Г. Сковороди в Торонті

Торонто. — Дискусійний клюб ім. Г. Сковороди при місцевій Суспільній службі зорганізований недавно, бо щойно під кінець 1973 року, але за цих кілька останніх місяців він виявився діяльною одиницею серед багатьох українських громадсько-культурних організацій Торонта. Завдання Клюбу досить специфічні: кожного тижня в четвер його члени відбувають сходини, на яких зібрані слухають доповіді на актуальні теми, після того відбувається дискусія, висвітлюються наукові і мистецькі фільми, прозірки. Варто відзначити, що на того роду сходинах, які втішалися великою фреквенцією, були основно продискутовані матеріяли Другого СКВУ та були пороблені практичні висновки щодо двох проблем, які стосуються праці Суспільної служби, а саме питання мішаних подруж і участи нашої молоді в суспільно-громадському житті. З цією метою, щоб зактуалізувати ці два питання, з ініціятиви Клюбу були влаштовані два публічні панелі. На місяць травень заплянувано і частинно вже зреалізовано зібрання з доповідями на медичні теми д-ра Модеста Мицика, докторові І. Ґадача та З. Тагути і д-ра М. Зазулі. Праця Дискусійного клюбу ім Г. Сковороди синхронізована зі загальною програмою праці Суспільної Служби, а підшукування актуальних тем і проблем завжди притягає слухачів і з'єднує для самого Клюбу нових членів. Управа Клюбу розплянувала влаштування власної біблотеки та читальні та задумує на осінній сезон влаштовувати студійні неміналі, темою яких будуть специфічні питання нашого громадського, культурного і політичного життя. Клюб очолює інж. Василь Вацик, а до управи ще входять: Степан Кутовий, Богдан Любинський, Меланія Мелешкевич та А. Бардин.

Ділимося болючою вісткою з Рідними, Друзями і Знайомими, що дня 18-го травня 1974 р. ненадійно відійшов у Вічність на 58-му році життя, наш Найдорожчий

ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ДІДУСЬ, БРАТ, ВУЙКО і СЕСТРІНОК

сл. п. МИХАЙЛО БРЕЗДЕНЬ

член Українського Народного Дому, Української Централі, СУМА, ООЧСУ, „Самопоміч", Українського Народного Союзу і інших організацій.

Похоронні обряди відбудуться слідуючо:

ПАНАХИДИ будуть відправлені в українському похоронному заведенні McNerney-Burnadz Memorial Home, 371 Lakeview Avenue, Clifton, N.J. Tel.: 772-1880 у вівторок і середу, 21-го і 22-го травня ц. р. о год. 7:30 веч.

Тлінні Останки, після відправлення Св. Літургії о год. 10-ій ранку в церкві св. Миколая в Пассейку, Н. Дж., в четвер, 23-го травня ц. р., будуть перевезені на місце Вічного Спочинку на Український Православний Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

В безмежному болю:

дружина Анастасія в Україні
дочка ЛЕОЯ з чоловіком СТЕПАНОМ БОЙКО і дітьми: ГАЛЕЮ і МИРОНОМ в Україні
сестра СОФІЯ в Україні
брат ІВАН в Детройті
кузини:
АНДРІЙ та МАРІЯ БРЕЗДЕНЬ-ЧОРНІ з родиною в Балтімор
ВАСИЛЬ та ДМИТРО БРЕЗДЕНЬ з родиною в Канаді
о. ГРИГОРІЙ БРЕЗДЕНЬ з родиною в Франції
ВОЛОДИМИР, АНДРІЙ і ЗЕНОН БРЕЗДЕНЬ з родиною в Детройті
шваґер ІВАН БАЧИНСЬКИЙ з родиною в Канаді
та ближча і дальша родина в Україні, ЗСА і Канаді

З уваги на сподіваний приїзд Родини з України, похорон може бути пересунений на пізніше. По інформації тилефонувати (201) 772-1880.

В СЬОМУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ мого Незабутнього МУЖА

бл. п. Інж. ДАМЯНА ПЕЛЕНСЬКОГО

відправиться

дня 31-го травня ц. р. о год. 7-ій ранку в церкві св. Андрея Первозванного

в МЮНХЕНІ, Німеччина

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ З ПАНАХИДОЮ

Прошу Друзів та Знайомих про ласкаві згадки та молитви за душу Покійного у той день.

Дружина — ОЛЬГА

В БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ГОЛОДОВОЇ СМЕРТИ 22-го ТРАВНЯ 1933 РОКУ

МАРІЇ ДЕРЖИРУКИ

яка осиротила маленькі діти — дочку і сина та батька

відправиться

ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ

в СЕРЕДУ, 22-го ТРАВНЯ 1974 РОКУ о 9-ій годині ранку в православній церкві

ПРЕОБРАЖЕННЯ ГОСПОДНЬОГО

при Olden Avenue, New Haven, Conn.

Просять про молитви:

сестра КАЛИНА РОМЕНСЬКА
і дочка — МАРУСЯ в Україні

ТОВАРИСТВО ЗА ПАТРІЯРХАЛЬНИЙ УСТРІЙ УКРАЇНСЬКОЇ ПОМІСНОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ — ВІДДІЛ В НЮ ЙОРКУ

ПОВІДОМЛЯЄ

що в четвер, 30 травня ц.р. о год. 6:30 по пол. в Українському Народньому Домі

домівка ч. 22 в Ню Йорку

відбудуться

НАДЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

В СПРАВІ ВИБОРУ ДЕЛЕҐАТІВ НА VI ЗВИЧАЙНИЙ ЗАГАЛЬНИЙ КРАЙОВИЙ З'ЇЗД КРАЙОВОЇ УПРАВИ ТОВАРИСТВА.

(З'їзд відбудеться в суботу, 8-го червня ц. р. о год. 9-ій рано в Народнім Домі в Ню Йорку).

Якщо на год. 6:30 не явиться статутова кількість членів Відділу, Збори відбудуться о год. 7:00 без огляду на число присутніх.

УПРАВА ВІДДІЛУ

ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ СИМОНА ПЕТЛЮРИ в ЗСА

Подаємо до відома Українського Суспільства в місті Ню Йорку і ближчих та дальших околиць, що

в неділю, 26-го травня 1974 року в Українських Церквах

м. Ню Йорку і околиці — після Служб Божих

будуть відправлені

ПАНАХИДИ

ЗА СПОКІЙ ДУШІ

св. п. СИМОНА ПЕТЛЮРИ

Голови Директорії і Головного Отамана Військ і Фльоти Української Народньої Республіки в 48 РІЧНИЦЮ ЙОГО трагічної смерти.

Президія Центрального Комітету запрошує Українське Суспільство, а зокрема, Українські Комбатантські Організації та Організації Молоді взяти участь в Панахидах зі своїми Прапорами.

ПРЕЗИДІЯ КОМІТЕТУ

Замість квітів на дорогу могилу мого Незабутнього Чоловіка

бл. п. інж. ЄВГЕНА БРИЛИНСЬКОГО

у 23-тю річницю з дня смерти, складаю 15.00 долярів на Воєнних Інвалідів.

Олена БРИЛИНСЬКА

Допомога Заходу для СССР у війні з Німеччиною не мала більшого значення, твердить совєтський генерал

Москва. — При нагоді відзначування річниці закінчення Другої світової війни 8 травня в газеті „Известия" з 9 травня опубліковано статтю генерал-майора В. Махалова: „Правда святкує наперекір фальсифікаторам", в якій цей генерал намагається черговий раз „доказати", що війну з гітлерівською Німеччиною СССР виграв, спираючися виключно на власні сили і на „стійкість соціялістичної системи", яка себе тоді „найкраще виправдала", Всяке говорення, мовляв, совєтська перемога залежала від масової воєнної допомоги ЗСА та інших західніх держав, чи що на її вислід вплинули політичні і тактично-стратегічні помилки Гітлера, в оцінці цього генерала є звичайною „фальсифікацією". Він наводить прізвища цілого ряду американських, англійських і німецьких істориків, які, як пише він, „фальшують" історичну правду, приписуючи виграну над гітлерівською Німеччиною західнім альянтам. За його словами, „аналіза буржуазної історіографії — свідчить про це, що боротьба з буржуазними фальсифікаторами Великої вітчизняної війни і Другої світової війни — один з важніших відтинків клясової ідеологічної боротьби в сучасних умовах. Розкриття мітів, створених буржуазними ідеологами, має суттєве значення в нашому ідеологічному наступі проти темних сил імперіялізму і мілітаризму, проти сил агресії і війни. Розкривати буржуазні міти — значить допомагати справі боротьби за мир".

„ГЛОСАРІЙ" БОГДАНА КРАВЦЕВА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

То праосінь,
квітлива ворожиля,
зелінкою нам зорі й зір
затьмить.

Композиційний стрижень, такий прикметний цілій збірці, наглядний теж у цьому окремому сонеті. Композиція вірша втримується на вишуканому варіюванні кореня „зелен": зелен-зілля, зеленяві, прозелень, зелена, зеленцем, обзеленить, зеленкуваті, зазелень, призелень, зелінка. Це дуже унікальне варіювання і в мовному, і в музичному сенсі! Таке накидання власної динамічної (мовно-музичної) структури на структуру сонета — досить рідкісне явище. І на нашу думку „Праосінь" — найкращий сонет у збірці.

Оформлення Якова Гніздовського винятково добре. Вживаючи модерні засоби, Гніздовський зумів віддати відчуття віковости. Вміння творчого поєднати свою спадковість і свою сучасність є тим кличем до дверей справжнього мистецтва (і це виділяється навіть у прикладному мистецтві).

Збірка „Глосарій" була написана 1949 року. Витримала вона чвертьстолітній іспит часу; витримала вона теж іспит відстані між поколіннями (про що говорить хочби ця рецензія), — а це свідчить про її мистецьку справжність.

Двайт Чейпин засуджений на ув'язнення

Вашингтон. — У середу, 15 травня, федеральний суддя Гергардт Геселл засудив Двайта Чейпина, колишнього секретаря президента Ніксона для справ призначень, на 10 до 30 місяців ув'язнення за фальшиве свідчення перед Вотергейтською великою лавою присяжних. Чейпинові доказано, що він фальшиво свідчив відносно політичного саботажу та шпигунства, яке в 1972-му році виконував проти демократичних кандидатів його приятель та співробітник Доналд Сегретті. На початку минулого квітня лава присяжних вирішила, що Чейпин говорив неправду, коли рік раніше заявив на переслуханні, що нічого не знав про те, що Сегретті поширював фальшиві вістки, щоб посварити демократичних кандидатів, а також, що ніколи не давав для Сегретті інструкцій відносно будь-якого демократичного кандидата. Доналд Сегретті минулого року признався до вини й був засуджений на 6 місяців ув'язнення. Натомість Чейпин, навіть після проголошення вироку суддею Гесeллом, продовжує твердит що він не винен, а його адвокат у середу, 15-го травня, повідомив, що вносить апеляцію до вищого суду. Наразі суддя Геселя відпустив Чейпина на власну поруку. Деякі коментатори виявили здивування, що суддя Геселл проолосив Чейпинові таку легку кару (10-30 місяців ув'язнення), бо максимальну кару, яку Чейпин міг одержати, є 10 років ув'язнення та 20,000 долярів грошової кари. Але суддя Геселл сказав, що засуджений є, чоловіком, який напевно не повторив би цього злочину" та що Чейпин „не потребує перевиховання".

ТАРЗАН РОЗКАЗУЄ ПРО ІТА



Твій хлопець гарно забавляться з Тоґом і моїми близнятами!

Він не мій син, Петре! Іво мій вихованець.... Він единий остався живим після катастрофи літака! Плем'я, яке його знайшло, передало його мені під опіку...

Я повертав його до школи американських збройних сил, з якої він утік, коли ми тебе „зустрінули".

Він не має батьків?

Вони напевно згинули в катастрофі!